

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia2009 r.

**uchylające rozporządzenie w sprawie wprowadzenia środków przewidzianych
przepisami o ogólnym bezpieczeństwie produktów w odniesieniu do zabawek
magnetycznych**

Na podstawie art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 2008 r. w sprawie wprowadzenia środków przewidzianych przepisami o ogólnym bezpieczeństwie produktów w odniesieniu do zabawek magnetycznych (Dz. U. Nr 105, poz. 668).

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 października 2009 r.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów uchylającego rozporządzenie *w sprawie wprowadzenia środków przewidzianych przepisami o ogólnym bezpieczeństwie produktów w odniesieniu do zabawek magnetycznych* stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. *o ogólnym bezpieczeństwie produktów* (Dz. U. Nr 229, poz. 2275 z późn. zm.). Projektowane rozporządzenia wiąże się z utratą mocy obowiązującej przez decyzję Komisji Europejskiej 2008/329/WE z dnia 21 kwietnia 2008 r. *zobowiązującą państwa członkowskie do zapewnienia, że zabawki magnetyczne wprowadzane na rynek lub udostępniane na rynku zawierają ostrzeżenie o zagrożeniu stwarzanym przez te zabawki dla zdrowia i bezpieczeństwa* (Dz. Urz. WE L 114/90) a także wejściem w życie zmian w normie PN-EN 71 *Bezpieczeństwo zabawek*.

W dniu 21 kwietnia 2008 r. wydano decyzję Komisji Europejskiej 2008/329/WE *zobowiązującą państwa członkowskie do zapewnienia, że zabawki magnetyczne wprowadzane na rynek lub udostępniane na rynku zawierają ostrzeżenie o zagrożeniu stwarzanym przez te zabawki dla zdrowia i bezpieczeństwa*²⁾ (dalej „decyzja 2008/329/WE”). Decyzję tę wydano z uwagi na zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów, jakie łączy się z użytkowaniem produktów będących przedmiotem regulacji. Podstawę prawną wydania wspomnianej decyzji stanowił art. 13 dyrektywy 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. *w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów*³⁾ (dalej „dyrektywa 2001/95/WE”) z uwagi na brak regulacji, które zawierałyby szczegółowe wymogi techniczne dla zabawek magnetycznych i konieczność szybkiej reakcji na zagrożenia grożące dzieciom korzystającym z tych produktów.

Na mocy decyzji 2008/329/WE państwa członkowskie zostały zobowiązane do przedsięwzięcia środków mających na celu w szczególności ograniczenie wprowadzania lub dostarczania albo udostępniania na rynku zabawek magnetycznych lub uzależnienie ich wprowadzenia (dostarczania czy udostępniania) na rynku od spełnienia szczególnych warunków. Takim szczególnym warunkiem było w tym przypadku posiadanie przez zabawki magnetyczne określonego decyzją oznakowania, którego celem było ostrzeżenie

²⁾ Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2008, str. 90-93

³⁾ Dz. U. UE L 11 z 15.1.2002, s. 4.

użytkowników o zagrożeniu połknięciem lub wprowadzeniem do dróg oddechowych magnesów lub części magnetycznych znajdujących się w zabawkach.

Zgodnie z jej artykułem 5, decyzja 2008/329/WE miała obowiązywać przez rok, to jest do dnia 21 kwietnia 2009 r. Po upływie tego terminu Komisja Europejska nie wydała decyzji przedłużającej okres obowiązywania stosownie do art. 13 ust. 2 *in fine* dyrektywy 2001/95/WE z uwagi na oczekiwanie na rychłą zmianę treści normy zharmonizowanej PN-EN 71 *Bezpieczeństwo zabawek* (dalej „norma PN-EN 71”). Zmianę tę przewidziano już w treści decyzji 2008/329/WE⁴⁾ i miała ona stać się podstawą prawną, która zastąpi tymczasowe postanowienia wskazane we wspomnianej decyzji. W ten sposób, zagadnienie regulowane decyzją 2008/329/WE miało znaleźć ostateczne odzwierciedlenie w obowiązujących przepisach a wyżej wspomniane oznakowanie miało stać się jednym z obligatoryjnych ostrzeżeń przewidzianych w normie PN-EN 71.

Należy wskazać, że zagadnienia związane z bezpieczeństwem zabawek regulowane są, co do zasady, w normach zharmonizowanych na obszarze całej Unii Europejskiej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami⁵⁾, domniemywa się, że produkt spełniający wymagania wynikające z norm krajowych państw członkowskich Unii Europejskiej, będących transpozycją norm europejskich uznanych przez Komisję Europejską są zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów jest produktem bezpiecznym. Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) wydał normę europejską EN 71-1:2005 *Bezpieczeństwo zabawek – Część I: własności mechaniczne i fizyczne*, która jest wersją skonsolidowaną normy zharmonizowanej EN 71-1:1998 oraz wprowadzonych do niej jedenastu poprawek. Na jej podstawie Polski Komitet Normalizacyjny wprowadził normę PN-EN 71-1:2006 *Bezpieczeństwo zabawek – Część I: własności mechaniczne i fizyczne*. Należy wspomnieć, że zabawki wytworzone zgodnie z tą normą są uznawane za spełniające zasadnicze wymagania dyrektywy Rady 88/378/EWG oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek.

Do dnia 21 kwietnia 2009 r. Europejski Komitet Normalizacyjny nie dokonał jednak zmian w treści normy idących w kierunku wskazanym przez decyzję 2008/329/WE. Z uwagi na skomplikowaną procedurę wprowadzenie wskazanych rozwiązań możliwe stanie się to z dniem 31 października 2009 r. Wówczas zacznie obowiązywać zmieniona przez Europejski Komitet Normalizacyjny norma EN 71:2005 +A8:2009 *Bezpieczeństwo zabawek – Część I:*

⁴⁾ Por. motyw (4) decyzji 2008/329/WE.

⁵⁾ Por. art. 3 ust. 2 dyrektywy 2001/95/WE oraz art. 6 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Właściwości mechaniczne i fizyczne, która kompleksowo będzie regulować zagadnienie dodatkowego oznakowywania zabawek magnetycznych. W związku z tym, obowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów powinno obowiązywać do wskazanego powyżej dnia. Dzięki temu konsumenci uzyskają niezmiennie wysoki poziom ochrony ich bezpieczeństwa i zdrowia, zaś przedsiębiorców obowiązywać będą te same obowiązki w zakresie oznakowania zabawek magnetycznych, aczkolwiek określone na podstawie innej podstawy prawnej. Jest to także istotne z punktu widzenia organów nadzoru, które będą mogły nadal prowadzić działania mające na celu eliminowanie z rynku zabawek magnetycznych nieposiadających odpowiednich ostrzeżeń. Należy podkreślić, że jeśli do uchylecia rozporządzenia Rady Ministrów doszłoby wcześniej (to jest w chwili końca obowiązywania decyzji 2008/329/WE) prowadziłoby to do dezorientacji adresatów norm prawnych, w szczególności przedsiębiorców oraz organów kontrolnych z uwagi na chwilową lukę w prawie. Jednoczesne obowiązywanie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów oraz normy PN-EN 71 byłoby z kolei zbędnym powieleniem regulacji. Należy wskazać, że rozporządzenie implementujące akt prawa wspólnotowego, z założenia, był środkiem tymczasowym wydanym – z uwagi na brak innych podstaw do tego – na podstawie przepisów o charakterze *lex generalis* (przede wszystkim ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów). Norma z kolei to środek docelowo regulujący omawianą materię i mający powiązanie z przepisami o charakterze *lex specialis* (w szczególności z ustawą z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2004 r., Nr 204, poz. 2087 z późn. zm.)). Istnienie obu przepisów jednocześnie, w szczególności po upływie terminu obowiązywania aktu prawa wspólnotowego mogłoby powodować zbędne powielanie przepisów, wątpliwości natury kompetencyjnej (inne organy powołane są do prowadzenia kontroli oraz postępowań na gruncie przepisów o charakterze ogólnym, inne – o charakterze szczególnym) a także trudności dla przedsiębiorców, którzy powinni uzyskać pełną informację o obowiązujących ich unormowaniach. Należy nadmienić, że dotychczasowe uregulowanie, to jest umieszczenie dodatkowych wymagań dla zabawek poza normą, to jest aktem, w którym powinny znajdować się wszystkie wymagania dotyczące bezpieczeństwa zabawek, nie było rozwiązaniem optymalnym i uchylecie przedmiotowego rozporządzenia jest pożądane także i z tego powodu.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. WSKAZANIE PODMIOTÓW, NA KTÓRE ODDZIAŁUJE ROZPORZĄDZENIE

Rozporządzenie oddziałuje na producentów, przez których należy rozumieć również przedstawicieli producentów i importerów, oddziałuje ono także na dystrybutorów produktów, jak również konsumentów. Celem rozporządzenia jest uchylenie obowiązujących przepisów, aby nie doszło do powielania regulacji dotyczących eliminowania z rynku zabawek magnetycznych, które nie posiadają odpowiednich ostrzeżeń.

Biorąc pod uwagę, że rozporządzenie nie zmienia treści obowiązków podmiotów gospodarczych a jedynie wskazuje na inne niż dotychczas podstawy prawne tychże obowiązków, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformuje adresatów norm o zmieniających się regulacjach. Działania mające na celu informację i edukację przedsiębiorców w tym zakresie będą miały za zadanie przypomnienie o obowiązkach ciążyących na producentach i importerach zabawek oraz wskazanie nowych podstaw prawnych.

2. KONSULTACJE SPOŁECZNE

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej.

Projekt rozporządzenia został również zamieszczony na stronie internetowej UOKiK oraz przekazany zainteresowanym organizacjom reprezentującym pracodawców, samorządom gospodarczym (Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych, Krajowej Izbie Gospodarczej, Business Centre Club, Polskiemu Stowarzyszeniu Branży Zabawek i Artykułów Dziecięcych) oraz organizacjom zajmującym się ochroną konsumentów (Federacji Konsumentów, Stowarzyszeniu Konsumentów Polskich, Krajowej Radzie Rzeczników Konsumentów) a także Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu.

3. SKUTKI WPROWADZENIA ROZPORZĄDZENIA:

- 1) Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

2) Wpływ regulacji na rynek pracy

Projekt rozporządzenia nie wpływa na rynek pracy.

3) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki. Uchylenie obowiązujących przepisów jest skorelowane ze zmianami w normie dotyczącej bezpieczeństwa zabawek, stąd obowiązki przedsiębiorców pozostaną identyczne, choć normowane na podstawie różnych przepisów. Podobne regulacje będą obowiązywać we wszystkich państwach członkowskich UE.

4) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionów.

Niniejsze rozporządzenie, zgodnie z §5 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 ze zm.) nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w tym rozporządzeniu.